

Jaarverslag examinering 2008

Inrichting extern toezicht

Vanaf het schooljaar '07-'08 is het toezicht op de examinering weer in handen van de Inspectie van het Onderwijs in plaats van het Kwaliteits Centrum Examinering (KCE). Door het ministerie van OCW is besloten in het schooljaar '07-'08 als overgangsfase een nulmeting uit te laten voeren op basis van een nieuwe steekproefmethodiek.

De steekproef bij de eindtermengerichte opleidingen werd getrokken uit opleidingen, die nog toetsen afnamen en bij de deelkwalificaties die nog niet afgesloten waren. Bij de competentiegerichte opleidingen werden alleen de opleidingen, die voor 1-8-2008 zouden diplomeren bij de steekproef betrokken. De opleidingen die uit het verleden nog een onvoldoende of voorwaardelijke verklaring hadden worden in een apart traject onderzocht. Bij het Regio College betrof dat alleen de opleiding Middenkaderfunctionaris reizen.

De inspectie gebruikte dezelfde standaarden als het KCE, alleen was de normering aangepast. In plaats van de KCE criteria waren zogenoemde portretten als referentiekader voor de beoordeling opgesteld.

De standaarden zijn:

1. het vertrouwen van het beroepenveld in de examinering;
2. de tevredenheid van de deelnemer over de kwaliteit van de examinering;
3. de deskundigheid van de betrokkenen bij de examinering;
4. het inhoudelijk voldoen van het exameninstrumentarium;
5. het voldoen van het exameninstrumentarium aan de toetstechnische eisen;
6. de transparantie van de examenprocessen;
7. de borging van de examineringprocessen;
8. het voldoen aan de wettelijke vereisten.

Deze standaarden zijn naast de eindtermengerichte opleidingen ook van toepassing op de beoordeling van de experimentele, competentiegerichte opleidingen. De toetsen zelf (standaarden 4 en 5) worden afzonderlijk in een productaudit beoordeeld; de overige standaarden worden -na vooronderzoek van de aangeleverde documenten- in een procesaudit bij het Regio College beoordeeld.

Per standaard wordt een beoordeling geven met de kwalificaties "onvoldoende", "voldoende" en "goed".

De standaarden 4 en 5 (productstandaarden) en 8 (wettelijke eisen) moeten voldoende zijn. Van de overige vijf processtandaarden dienen er tenminste drie voldoende te zijn.

Interne audits examinering

In de periode januari/ februari 2008 zijn de jaarlijkse interne audits examinering georganiseerd. Alle acht standaarden behoudens de standaarden 4 en 5, die op de concrete toetsproducten betrekking hebben, zijn door een auditcommissie onderzocht op basis van een zelfevaluatie van de betrokken afdelingen. De audit bestond uit een documentonderzoek als vervolg op de zelfevaluatie, gevolgd door een gesprek met de afdelingsmanager als voorzitter van de examencommissie en andere, bij de examinering betrokkenen. De auditcommissie bestond uit een externe auditor als voorzitter, een ervaren interne auditor als secretaris en twee interne nieuwe auditoren. Dat deze interne audits nog steeds functioneel zijn, bleek uit de resultaten: behoudens de afdeling Handel & UV scoorde geen enkele afdeling een voldoende als eindresultaat.

Hierbij moet de kanttekening gemaakt worden, dat nog geaudit is op de normering van het KCE en niet op de soepelere normering van de inspectie aan de hand van de portretten. Alle afdelingen hebben feedback gekregen op welke standaarden ze onvoldoende scoorden en om welke redenen. De voornaamste problemen waren:

- te beperkte zelfevaluatie;
- niet aangeleverd bewijsmateriaal;
- niet vastgelegde procedures;
- de examencommissies borgen de processen, zoals in het handboek examinering beschreven, nog te weinig en leggen hun werkzaamheden nog onvoldoende vast in verslagen, evaluaties etcetera;
- de betrokkenheid van het beroepenveld bij examinering was fragmentarisch geregeld en vaak niet aantoonbaar aan de hand van verslagen van bijeenkomsten etcetera;
- de deskundigheid van docenten, die betrokken zijn bij examineringprocessen, kon onvoldoende aangetoond worden;
- niet deskundige gesprekspartners bij afwezigheid van de voorzitter van de examencommissie.

Externe audit Inspectie

De nieuwe steekproef systematiek van de inspectie leidde in 2008 tot een beoordeling van 7 eindtermengerichte en 4 competentiegerichte opleidingen c.q. uitstroomprofielen, zowel BOL als BBL, verdeeld over de verschillende niveaus. De steekproef betrof 4 afdelingen van de 8 beroepsgerichte afdelingen op het Regio College en daarmee ook 4 examencommissies:

- Productie, Onderhoud en Logistiek (POL)
- MBO Economie
- Bouw & Infra (BI)
- Gezondheidszorg en AanZ!

De kleine techniekopleidingen waren in de steekproef oververtegenwoordigd. De oorzaak hiervan is de grote hoeveelheid (kleine) technische opleidingen in het MBO .

In januari en februari 2008 zijn de benodigde documenten en toetsgegevens aangeleverd bij de inspectie.

Op 17 en 24 april 2008 hebben de procesaudits van de inspectie op het Regio College plaats gevonden bij de verschillende afdelingen.

De inspectie voerde gesprekken met constructeurs, vaststellers en beoordelaars van examens. Afzonderlijk werd met de voorzitter van de examencommissie een gesprek gevoerd.

Alle opleidingen werden positief beoordeeld door de inspectie behoudens de opleiding administratief juridisch medewerker van de afdeling MBO Economie (zie bijlage 1). Deze opleiding kreeg een onvoldoende op de standaarden exameninstrumentarium en borging van processen. De opleiding had enkele jaren geleden al ingezet op onderwijsvernieuwing, waardoor de afstemming op de eindtermen niet geheel inzichtelijk meer was. In 2009 wordt bij deze opleiding een onderzoek naar kwaliteitsverbetering uitgevoerd.

Vooraf de positieve beoordeling van de competentiegerichte opleidingen was een stimulans, dat we met de ontwikkelde instrumenten voor competentiegericht beoordelen op de goede weg waren.

De opleiding middenkaderfunctionaris reizen, die nog met een onvoldoende beoordeling van het KCE te maken had, werd aan een heronderzoek onderworpen op 22 april en wel met een positief resultaat. De opleiding was er in geslaagd de toetsen en de borging van de examenprocessen aanmerkelijk te verbeteren. De waarschuwing voor onvoldoende kwaliteit kwam daarmee te vervallen.

Verschillen in beoordeling interne en externe audits

De onvoldoende scores bij de interne audits waren veelal een gevolg van de zeer strenge beoordeling door de auditcommissies op de oude KCE standaarden, van onvolledige zelfevaluaties en van het ontbreken van relevant bewijsmateriaal. Veel bewijsmateriaal was wel aanwezig, maar niet aangeleverd bij de auditcommissies. Ook was onduidelijkheid bij de interne audits op welk niveau van de exameneenheid geaudit werd en welk bewijsmateriaal daarvoor aangeleverd moest worden. De interne audits hebben tot veel verbeteringen geleid in de evaluatie en bewijsvoering bij de externe audits door de inspectie. Daarnaast is de verantwoordelijkheid van de regisseurs examinering nadrukkelijk aangescherpt.

Professionalisering

Aan de door het College van Bestuur in november 2007 genomen besluiten voor verbetering van de examineringprocessen is in 2008 als volgt uitvoering gegeven:

- de regisseurs examinering (docenten die als specifieke taak de verantwoordelijkheid hebben voor de examinering binnen hun team) zijn na een training in december 2007 ingezet als auditor bij de interne audits in 2008;
- een kennismarkt voor regisseurs examinering en medewerkers examenbureaus is gehouden met uitwisseling van belangrijke documenten als bewijslast of good practices;
- de dienst O & K heeft een overzicht gemaakt van relevant en geaccepteerd bewijsmateriaal voor de audits examinering;
- in de maand januari en februari is op basis van een zelfevaluatie bij alle afdelingen opnieuw een audit examinering georganiseerd;
- aan het CINOP is opdracht gegeven op basis van reeds ontwikkelde beleidsdocumenten rond competentiegericht beoordelen een handboek examinering competentiegerichte opleidingen te maken vóór 1 februari 2008.

Handboek examinering

Het handboek examinering eindtermengerichte opleidingen waarin alle belangrijke procedures voor de examinering staan beschreven, is onder belanghebbenden binnen het Regio College geëvalueerd en in juli 2008 door het College van Bestuur goedgekeurd.

De transfer naar een vergelijkbaar handboek examinering voor competentiegerichte opleidingen zou reeds in 2007 tot stand komen, maar gebrek aan menskracht leidde ertoe dat het CINOP werd ingeschakeld voor het in elkaar schuiven van de deelstukken tot één handboek vóór 1 februari 2008. Deze uitbesteding had niet het noodzakelijke resultaat: een handboek dat voldeed aan de eisen van het Regio College en de toets der externe kritiek.

In 2008 zijn de volgende documenten ten behoeve van de borging van de examineringprocessen competentiegericht onderwijs gereed gekomen:

- protocollen voor portfoliowaardering en proeve van bekwaamheid;
- procedures voor constructie van exameninstrumenten zijn op twee niveaus uitgewerkt, nl. het ontwikkelen van beoordelingsprotocollen en het ontwikkelen van kennis-en vaardigheidstoetsen;
- format voor efficiëntere vaststellingsprocedure, waaronder instellen van een vaststellingsadviescommissie;
- procedure voor beoordeling van competenties voor examinering, ingebed in de reguliere beoordelingscyclus personeel;
- beoordelingsprotocol voor LLB en opname LLB als beoordelingseenheid in het OER.

Eind december 2008 is de eerste volledige versie van het handboek competentiegericht examineren tot stand gekomen, waarin de eerder ontwikkelde documenten zijn opgenomen.

Formats Onderwijs- en examenregeling (OER)

Voor de eindtermengerichte opleidingen is in januari 2008 het format OER voor het cohort 2008 zonder wijzigingen (opnieuw) vastgesteld. Voor de competentiegerichte opleidingen is een geheel nieuw format OER cohort 2008 ontwikkeld waarin naast een algemeen informatief deel tevens een specifieke studiegids per opleiding als format opgenomen is. Dit vernieuwde format is in april 2008 door het CvB vastgesteld.

De concept Oeren worden door de dienst Onderwijs & Kwaliteitszorg gecontroleerd op de wettelijke vereisten alvorens door het CvB goedgekeurd te worden.

Examenreglement

Het examenreglement 2007-2008 is in het najaar van 2007 door de regisseurs examinering en de dienst Onderwijs & Kwaliteitszorg geëvalueerd waarna een voorstel tot wijziging is opgesteld. Het examenreglement is aangescherpt op artikelen over fraude en plagiaat en nieuwe beoordelingsvormen voor competentiegericht opleiden. Na instemming van de CMR is het examenreglement 2008-2009 op 8 februari 2008 door het College van Bestuur vastgesteld.

Het examenreglement is de basis voor de Onderwijs- en examenregelingen van de opleidingen.

Training auditoren

In 2008 is geen specifieke training voor auditoren examinering georganiseerd, daar deze al in december 2007 had plaats gevonden. Wel zijn op 28 oktober en 18 december twee audittrainingen geweest voor de uit te voeren audits competentiegericht onderwijs in 2009. Aan deze audittrainingen hebben 19 regisseurs onderwijs en examinering deel genomen, 5 medewerkers van de per 1 augustus 2008 opgerichte stafdienst OnderwijsOntwikkeling en Kwaliteitszorg alsmede 3 externe auditoren.

De training werd verzorgd door het Algemeen Pedagogisch Studiecentrum (APS) dat meerdere roc's uit het netwerk Kwaliteitszorg Noord-Holland/ Flevoland ondersteunt in samenwerking met adviseurs van de dienst OnderwijsOntwikkeling en Kwaliteitszorg.

Het totale bestand aan auditoren bedraagt hiermee eind 2008: 48 interne auditoren en 13 externe auditoren. Naast het bestand van externe auditoren, die door het Regio College zijn geschoold, wordt ook gebruik gemaakt van auditoren van roc's uit de regio Noord- Holland. Andersom levert het Regio College ook auditoren aan andere roc's in de regio.

Commissie van beroep

In 2008 is een beroepszaak geweest bij de afdeling Plaveia. Het beroep is ongegrond verklaard.

In overeenstemming met het rooster van aftreden zijn leden en plaatsvervangende leden (her)benoemd. Als externe voorzitter van de commissie van beroep is vanaf 17 oktober 2007 Mr. A.P.C. van den Broek benoemd.

Bijlage 1:

Samenvatting Inspectie onderzoek kwaliteit Examinering 2007-2008

	Standaard							
	1 Vertrouwen beroepenveld	2 Tevredenheid deelnemer	3 Deskundigheid betrokkenen	4 Instrumentarium: uitstroomeisen	5 Instrumentarium: toetstechniek	6 Transparantie processen	7 Borging processen	8 Wettelijke verwisten
Bouw- en Procestechiek								
10878 Aankomend waterbouwer BBL	V	V	V	V	V	G	G	V
10880 Kabelwerker BBL	V	V	V	V	V	G	G	V
Gezondheidszorg en Aanz								
92640 Helpende Zorg & Welzijn BOL	V	V	V	V	V	V	V	V
93260 Verzorgende BOL	V	V	V	V	V	V	V	V
MBO Economie								
10909 Administratief juridisch medewerker BOL	V	V	V	O	O	V	O	V
50109 Algemeen juridische beroepsvorming 4				V	V			
50117 Pers en public relations 4				O	O			
50119 Ambtelijk handelen en communicatie 4				O	V			
50121 Bedrijfseconomische beroepsvorming 3				V	V			
53261 ICT- gebruik 3				O	O			
Productie, Onderhoud en Logistiek								
10124 Assistent constructiewerker/ lasser BBL	V	V	V	G	G	V	V	V
50434 Maatschappelijk cultureel niveau 1				G	G			
10260 Monteur elektrische bedrijfsinstallaties (MBI) BOL	V	V	V	G	G	V	V	V
50911 Maatschappelijk culturele vorming 2				G	G			
10265 Assistent monteur assemblage elektro componenten BBL	V	V	V	G	G	V	V	V
50959 Maatschappelijk culturele vorming 1				G	G			
10534 Onderhoudsmonteur installatietechniek (OMi) BBL	V	V	V	V	V	V	V	V
90810 Technisch specialist personenauto's BBL	V	V	V	V	V	V	V	V
92250 Elektrotechnische installaties (monteur) BBL	V	V	V	V	V	V	V	V
<i>O = onvoldoende V = voldoende G = goed</i>								